

Partner voor de publieke sector

Georganiseerd overleg sector Defensie
Sectoroverleg Defensie (SOD)

CAOP
Postbus 556, 2501 CN Den Haag
Lange Voorhout 13, 2514 EA Den Haag
KVK-nummer 41158878

Contact: Vanessa Swens
Telefoon: 070-376 57 57
E-mail: v.swens@caop.nl
Datum: 23 januari 2026
Bijlage: 1
Ons kenmerk: SOD/26.0033
Project-/zaaknummer: G.1.01

Onderwerp

Verslag van de vergadering van het Sectoroverleg Defensie (SOD) op donderdag 8 januari 2026 van 13.02 tot 14.53 uur in de Sophiezaal van het CAOP te Den Haag

Aanwezig

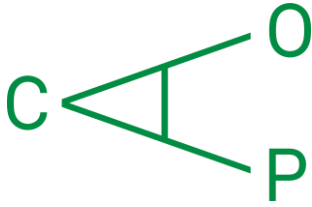
Van de zijde van Defensie: G. Tuinman (vz), B. de Greeff, L. de Haan, A. Litjens, B. Rooijackers, T. Schobbers, W. Schwab, M. Suwout

Van de zijde van de centrales: J. Debie, T. de Jong, R. van Riel, (AC), R. van Deelee, S. Schuitema (ACOP), S. Hop, J. van der Hulst (CCOOP), J. ten Berg, R. Verkuijl, M. Wouters (CMHF)

Van de zijde van het secretariaat (CAOP): V. Swens

Agenda (SOD/25.0866)

1. Opening, mededelingen, vaststellen agenda
2. Geschil eenzijdige vaststelling Groei Plan Defensie (SOD/25.0830) + Reactie geschil eenzijdige vaststelling Groei Plan Defensie (SOD/25.0846)
3. Rondvraag en afsluiting

Agendapunt 1: Opening, mededeling en vaststelling agenda

De voorzitter, zijnde de staatssecretaris van Defensie, opent de vergadering om 13.02 uur. Hij brengt de aanwezigen allereerst gelukwensen voor het nieuwe jaar, dat onrustig begonnen is. Zijn verwachting is dat het dit jaar ook niet veel rustiger zal gaan worden, maar hij hoopt dat het allemaal goed zal gaan. Daarnaast dankt de voorzitter de centrales voor de flexibiliteit ten aanzien van de termijn voor het uitschrijven van dit SOD, in verband met het tussenliggende Kerstreces.

Mededelingen

Geen.

Vaststelling agenda

De voorzitter zegt dat er geen vast te stellen verslagen op de agenda staan omdat de agenda vandaag uitsluitend betrekking heeft op het tussen partijen gerezen geschil.

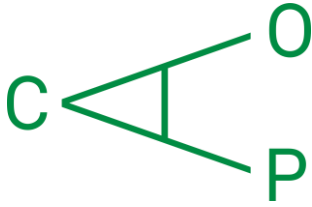
De heer Debie zou graag na agendapunt 2 met de voorzitter van gedachten willen wisselen over diens uitingen in de Telegraaf, dat de centrales zouden dwarsliggen in verband met de Wet militaire basiskeuring. De voorzitter voegt dit punt als agendapunt 3 toe. Agendapunt 4 wordt dan de rondvraag en sluiting. De agenda wordt op deze wijze vastgesteld.

Agendapunt 2: Geschil eenzijdige vaststelling Groei Plan Defensie (SOD/25.0830) + Reactie geschil eenzijdige vaststelling Groei Plan Defensie (SOD/25.0846)

De voorzitter geeft aan dat de vakcentrales naar de Advies- en Arbitragecommissie (AAC) willen stappen, zoals aangegeven in hun brief van 12 december 2025. Zij verzochten de voorzitter om een SOD uit te schrijven en daar zijn partijen vandaag voor bijeengekomen. Hij geeft het woord aan de centrales.

De heer Debie dankt de voorzitter. Spreker benoemt dat de voorzitter in het SOD van 11 december 2025 het voorstel Groeiplan Defensie eenzijdig heeft vastgesteld zonder dat er volgens de centrales van overheidspersoneel open en reëel overleg heeft plaatsgevonden. Naar aanleiding daarvan hebben de centrales geconstateerd dat het overleg niet heeft geleid tot een resultaat dat de instemming had van alle deelnemers in het SOD. Op grond hiervan hebben zij per brief (SOD/25.0830) Defensie verzocht om conform artikel 15 van het Besluit Georganiseerd Overleg Defensie (BGOD) het gerezen geschil voor te leggen aan de AAC. Met het bijeenroepen van het SOD vandaag is hier gevolg aan gegeven, teneinde te bezien of er alsnog overeenstemming kan worden bereikt zoals het BGOD voorschrijft. De eerste vraag die dan ook voorligt is of de voorzitter bereid is om de inbreng van de centrales bij de laatste SOD-vergadering te bespreken en te kijken of sociale partners kunnen komen tot een resultaat dat de instemming van alle SOD-deelnemers kan wegdragen.

De voorzitter antwoordt in het afgelopen SOD te hebben aangegeven dat hij het Groeiplan Defensie vaststelt en het overleg hierover beëindigt. De reden is dat Defensie van mening is open en reëel overleg te hebben gevoerd en aan het overlegvereiste voldaan heeft. Aangezien er voor het Groeiplan Defensie geen instemmingsvereiste geldt omdat het niet de personele aangelegenheden van individuele defensieambtenaren betreft, heeft hij in het vorige SOD gemeld dat het overleg erover wordt beëindigd, nadat maandenlang gepoogd is om met de centrales tot afstemming over de inhoud ervan te komen. In reactie op dat besluit hebben de centrales schriftelijk kenbaar gemaakt dat zij dit op basis van artikel 15 BGOD willen voorleggen aan de AAC. Daartoe is op verzoek van de centrales een extra SOD belegd zoals in het protocol staat. Het is niet zijn intentie om vandaag de inhoud van het Groeiplan Defensie opnieuw te bespreken. Wel zal hij aan het eind van dit agendapunt willen stilstaan bij de implementatie ervan. De

centrales zijn er per brief van 18 december 2025 over geïnformeerd dat spreker van mening is dat de geschillenprocedure uit het BGOD niet van toepassing is op het Groeiplan Defensie omdat er, nogmaals, geen overeenstemmingsvereiste bestaat.

De heer Debie vraagt of het juist is te concluderen dat de voorzitter het Groeiplan Defensie eenzijdig vaststelt en niet bereid is om verder over de inhoud ervan met de centrales te spreken. De voorzitter antwoordt in het vorige SOD te hebben aangegeven dat hij het Groeiplan Defensie uiteindelijk eenzijdig vaststelt en daarnaast heeft hij aangegeven er tot 8 januari 2026, de dag van vandaag, nog geen invulling aan te geven. Aan het eind van dit agendapunt wil hij de heer Suwout het woord geven om de centrales een beeld te geven hoe Defensie met de implementatie aan de slag wil gaan. Dat de centrales het geschil aan de AAC willen voorleggen is hun goed recht, maar Defensie is van mening dat de AAC hier niet ontvankelijk voor is omwille van de onderbouwing die hij zojuist gegeven heeft.

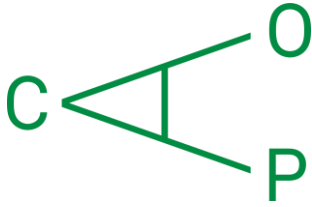
De heer Debie komt namens de centrales dan tot een aantal vervolgvragen. De eerste is of de werkgever de bereidheid heeft om in gezamenlijkheid met de centrales om arbitrage van de AAC te vragen. De voorzitter antwoordt dat hij tijdens de vorige vergadering reeds heeft aangegeven primair van mening te zijn dat het overeenstemmingsvereiste niet van toepassing is op het Groeiplan Defensie omdat er geen rechten en plichten van individuele defensieambtenaren mee gemoeid zijn in de Uitvoeringsregeling Reorganisaties Defensie (URD) of de Regeling overlegprocedure bij reorganisaties (ROR). Dat maakt dat Defensie van mening is dat artikel 15 BGOD en de daaropvolgende bepalingen niet van toepassing zijn omdat de geschillenprocedure erop gericht is dat de werkgever alsnog met de centrales tot instemming komt. Daarom is de voorzitter ook niet voornemens om in gezamenlijkheid naar de AAC te gaan om het gerezen geschil voor te leggen. Er is geen overeenstemmingsvereiste en er is geen rol voor de AAC.

De heer Debie vraagt of de werkgever bereid is om gezamenlijk advies te vragen aan de AAC. De voorzitter antwoordt in het vorige SOD het Groeiplan Defensie te hebben vastgesteld. Er is ook aangegeven dat daar vanaf morgen invulling aan gegeven zal worden. Spreker geeft straks het woord aan de heer Suwout over de manier waarop de implementatie zal plaatsvinden. Het personeel staat wat de voorzitter betreft altijd op de hoogste prioriteit. De krijgsmacht moet hard groeien, niet omdat Defensie dat wil maar omdat de context in de wereld daartoe noodzaakt. Er is weer genoeg gebeurd in de afgelopen paar weken dus zal Defensie het op de aangegeven manier gaan doen. Er is dan ook geen behoefte van de kant van Defensie om gezamenlijk een advies van de AAC te vragen.

De heer Debie geeft aan dat de centrales wel de behoefte hebben om het geschil voor te leggen en zij zijn van mening dat de procedure richting de AAC in deze casus gevolgd zou moeten worden. De centrales zullen dus in ieder geval het advies aan de AAC gaan vragen. Spreker komt dan op het punt van formuleringen en vraagstellingen aan de AAC, waar hij het volgende over wil zeggen (leest een spreektekst voor):

“Enige maanden na de inval van Rusland in de Oekraïne hebben sociale partners bij Defensie een arbeidsvoorwaardenakkoord gesloten. In dit akkoord werd – met name in het zogenaamde Hoofdstuk 2 – door sociale partners erkend dat de komende tijd ingrijpende organisatieveranderingen nodig waren en werden in het akkoord meerdere concrete maatregelen afgesproken. In dit hoofdstuk erkennen sociale partners dat rechten en plichten van zowel werknemers als werkgever afdoende dienen te worden gewaarborgd en dient één en ander te worden verankerd in regelgeving.

Op 28 januari 2025 heeft u als Staatssecretaris van Defensie een beeldvormend gesprek met ons gevoerd. In dat gesprek werden meerdere thema's besproken, waarbij zorgvuldigheid, versnellen en snelheid centrale begrippen waren.

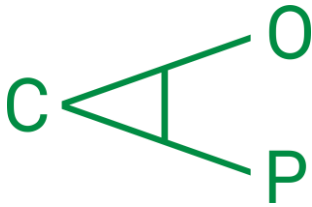
In het lopende jaar 2025 zijn deze gesprekken doorgegaan, waarbij in de loop der tijd echter een zekere verenging optrad of anders geformuleerd de focus steeds nadrukkelijker kwam te liggen op een herziening van het proces van reorganiseren. Deze overlegcyclus vond zijn apotheose in de vergadering van het Sectoroverleg Defensie (SOD) van 11 december 2025 waarin als agendapunt 2 het onderwerp: "Voorstel groeiplan Defensie (SOD/25.0411 + 1 bijlage, SOD/25.0421 + 1 bijlage, SOD/25.0659, SOD/25.0697, SOD/25.0823)" op de agenda stond, met de mededeling van de Staatssecretaris van Defensie dat hij het overleg over het Groeiplan Defensie staakt en de beslissing neemt dat het Groeiplan Defensie zoals aan de centrales van overheidspersoneel op 25 juni 2025 is aangeboden wordt vastgesteld. Dit gebeurde niet op basis van de constatering dat er tussen beide partijen overeenstemming bereikt was maar – in tegendeel – als eenzijdig besluit vanuit Defensiezijde.

*In reactie daarop werd door de centrales al aangegeven dat zij anders dan de staatsecretaris van mening zijn dat het proces en zeker het sluitstuk daarvan niet verenigbaar is met het uitgangspunt dat sociale partners, centrales van overheidspersoneel en Defensie, open en reëel dienen te overleggen. Dat is meer dan meerdere keren van uw kant over hetzelfde onderwerp te doceren. Dat is dan ook één van de cruciale vragen aan u. De centrales zullen het volgende aan de AAC voorleggen:
Vindt u alles overziend dat de Staatssecretaris voldoende open en reëel overleg heeft gevoerd?
De centrales van overheidspersoneel willen verder de vraag aan de AAC voorleggen of het overleg over wat is gaan heten het Groeiplan Defensie valt onder het overeenstemmingsvereiste als verwoord in artikel 3, lid 3 van het Besluit Georganiseerd overleg Defensie (BGOD), zoals zij van mening zijn, of onder het overlegvereiste van artikel 3 lid 1 van het BGOD, zoals de staatsecretaris impliciet verdedigt.*

Onderdeel van de afspraken rondom reorganiseren betreffen de kleine organisatiewijzigingen (minder dan 5 functies). Deze liggen onder andere vast in de Regeling Overlegprocedures bij Reorganisaties (ROR), waarover Defensie en de centrales van overheidspersoneel in het verleden overeenstemming hebben bereikt. De Staatssecretaris van Defensie heeft voorgesteld deze als onderdeel van het Groeiplan Defensie of als element in zijn voorstel te willen wijzigen. Met zijn eenzijdig besluit, zoals hiervoor vermeld, veegt hij die afspraken en overeenstemming van tafel. De centrales van overheidspersoneel stellen zich op het standpunt dat overeenstemming bereikt moet worden alvorens een gewijzigde handelwijze kan worden vastgelegd en toegepast. Dit brengt de centrales tot de vraag te karakteriseren hoe de AAC dit door de Staatssecretaris van Defensie vertoonde gedrag beoordeelt.

De centrales roepen Defensie op om de implementatie van het Groeiplan Defensie aan te houden tot de overlegvergadering van het SOD waarin het advies van de AAC wordt besproken. Tot dat moment worden wat de centrales betreft (re)organisatiewijzigingen op de huidige wijze voortgezet. De centrales zullen separaat een dossier met relevante stukken aanbieden aan de AAC, als nadere onderbouwing van hun standpunten."

De heer Debie benoemt dat partijen al vaak met elkaar hebben gesproken over reorganisaties, versnellen en hoe dat gedaan wordt. De centrales hebben daar in gezamenlijkheid stappen in gezet, om daadwerkelijk invulling te geven aan de 'Bijlage groei'. Er zijn ook stappen gezet in hoe er wordt omgegaan met de BCO PI. Defensie geeft aan dat de doorlooptijd van reorganisaties gemiddeld 15 maanden is. De centrales willen van Defensie graag op papier een uitsplitsing krijgen naar de processtappen in het reorganisatietraject omdat zij van mening zijn dat de rol die de centrales daarin spelen qua tijd zeer beperkt is. Het narratief dat de centrales verantwoordelijk zouden zijn voor de gemiddelde doorlooptijd van 15 maanden is gewoon niet juist. Daarnaast ontvangen de centrales graag een actueel beeld van hoe de reorganisaties in 2025 zijn afgehandeld want de centrales zien dat zij de plannen soms sneller afprocederen dan deze überhaupt kunnen worden aangeleverd.

De heer Hop wil namens de CCOOP een reactie geven op hetgeen de voorzitter heeft gezegd en leest een spreektekst voor:

“De CCOOP hoort u zeggen dat u van mening bent dat er voldoende open en reëel overleg heeft plaatsgevonden en dat het overeenstemmingsvereiste wat u betreft niet van toepassing is.

Allereerst gaan wij graag terug naar de periode 2011/2012. In die periode is er tussen de sociale partners in de sector Defensie diverse malen gesproken over het aanpassen van het URD, zowel in technische werkverbanden als in de werkgroepen en in het SOD.

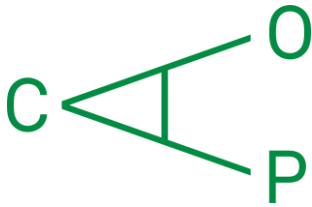
Ook in die periode ging dit niet van een leien dakje en zijn in de beginperiode vergelijkbare stappen en keuzes gemaakt aan de zijde van Defensie. Een gezamenlijke uitleg van een technisch werkverband werd ineens een standpunt van de bonden genoemd en de door Defensie voorgedragen voorzitter van het technisch werkverband leek zonder mandaat aan tafel te hebben gezeten. Desondanks is, in het belang van personeel en organisatie, het overleg voortgezet en is na diverse tussenstappen overeenstemming bereikt over het actualiseren van het URD naar de thans geldende versie.

In deze periode is gehandeld op een wijze dat er inzake het aanpassen van het URD sprake diende te zijn van een overeenstemming tussen de sociale partners en daar werd bij het aanbieden van het gewijzigde URD op 23 oktober 2012 onder nummer AP/12.00787 ter informatie aangeboden geactualiseerde URD. In de aanbiedingsbrief van dit informatiestuk stond expliciet vermeld dat er in de extra vergadering van de WG AP van 18 oktober 2012 aangaande het geactualiseerde URD overeenstemming was bereikt. Ook in die extra vergadering werd meermaals benadrukt dat er overeenstemming was bereikt tussen de sociale partners in de sector Defensie. Los van dit gegeven moge duidelijk zijn dat er daarnaast ook sprake is van gemaakte afspraken tussen deze sociale partners. Op deze wijze eenzijdig besloten gemaakte afspraken niet langer na te willen komen achten wij ongepast en juridisch onjuist, maar bovenal zegt het iets over de werkgever Defensie.

Defensie heeft veelvuldig aangegeven zich te blijven houden aan wet- en regelgeving en gemaakte afspraken na te komen. Overigens is dat ook door diverse vertegenwoordigers van Defensie, waaronder de Staatssecretaris zelf, aangegeven. Zo is in het SOD op 22 april door de heer Suwout aangegeven dat tijdens de voorbereidingen aan de zijde van Defensie de ‘Bijlage groei’ was doorgenomen om te kijken of er al overeenstemming over bereikt kon worden. In het SOD van 10 juni is door de Staatssecretaris wederom verzocht of de centrales niet gewoon kunnen instemmen met de 4 punten zodat Defensie verder zou kunnen. Dit impliceert naar onze mening dan ook direct dat de Staatssecretaris beseftte dat overeenstemming noodzakelijk was om met zijn plan verder te kunnen.

Vervolgens refereren wij graag aan onze interpretatie van relevante wet- en regelgeving. In 2008 is het Besluit Georganiseerd Overleg Defensie gewijzigd en daarbij is onder meer invulling gegeven aan het in de artikelen 12, onder r, van de Militaire Ambtenarenwet 1931 en artikel 125, eerste lid, onder o, van de Ambtenarenwet, opgenomen overeenstemmingsvereiste. Bij de invoering van de militaire ambtenarenwet is dit overeenstemmingsvereiste verplaatst naar de artikelen 12, onder p, en 12o, onder m van de Militaire Ambtenarenwet.

Het derde lid van artikel 3 van voornoemd Besluit Georganiseerd Overleg Defensie stelt dat een voorstel, voor zover dat strekt tot het regelen van rechten of verplichtingen van defensieambtenaren slechts ten uitvoer wordt gebracht indien daarover overeenstemming bestaat tussen de sociale partners. Wij zijn ervan overtuigd dat het door u genomen en ter discussie staande besluit hieronder valt. Het gaat immers om de rechten én plichten van defensieambtenaren bij een aanpassing van de defensieorganisatie. De rechtspositie van zittend personeel én personeel dat een functie in de gewijzigde organisatie wenst te gaan

bekleden wordt immers voornamelijk bepaald aan de hand van de transitiecodes behorende bij de betreffende reorganisatie. Daarnaast is het evident dat de definitie van een reorganisatie conform de Regeling overlegprocedure bij reorganisaties duidelijk stelt dat er sprake is van een reorganisatie indien er sprake is van een wijziging in de structuur en/of omvang van de vredesorganisatie of een deel daarvan, die betrekking heeft op ten minste vijf functies. Het is dus naar onze mening niet mogelijk om simpelweg met een eenzijdig besluit mede te delen dat Defensie zich niet langer wenst te houden aan deze wettelijke bepalingen. Het Besluit georganiseerd overleg Defensie is immers gepubliceerd in de Staatscourant en de Regeling overlegprocedure bij reorganisaties in het Staatsblad. Overigens benadrukken wij daarbij dat niet alleen Defensie in het algemeen maar ook alle betrokken medewerkers van Defensie zich dienen te houden aan wet- en regelgeving en gemaakte afspraken dienen na te komen. Ook in die zin is een eenzijdig besluit van de Staatssecretaris van Defensie geen legitieme reden om dat niet te doen.

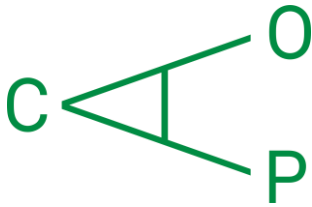
In de vele overlegmomenten tijdens het SOD, waaronder die van 11 december jl., heeft Defensie in het algemeen en de Staatssecretaris in het bijzonder aangegeven van mening te zijn dat er voldoende open en reëel overleg is gevoerd. Even zo vaak hebben wij daar afstand van genomen. De Staatssecretaris heeft blijkbaar een ander idee bij open en reëel overleg dan de CCOOP. Enig zoekwerk bracht ons dan ook op het toetsingskader open en reëel overleg zoals de AAC dat eerder heeft gebruikt in adviestrajecten dienaangaande. Hoewel het te ver gaat om hier alle punten uit dat toetsingskader aan te halen zijn er enkele punten die ons standpunt onderbouwen en die delen wij dan ook graag met u:

- Het overleg dient er op gericht te zijn tot overeenstemming te komen zonder dat de uitkomst van tevoren vaststaat;
- Er moet vertrouwen bestaan dat de bereikte overeenstemming in het overleg ook door de andere partij zal worden uitgevoerd;
- Overleg moet uitzicht bieden waardoor er op het moment van overleg geen onomkeerbare situaties mogen zijn;
- en last but not least: Overleg dient een dialoog te zijn en alle wederzijdse voorstellen werkelijk bespreekbaar te maken.

Overigens blijkt dat Defensie eerder vergelijkbare omschrijvingen aan open en reëel overleg verbond. Zo stelt de Minister van Defensie in de AAC-procedure 103 dat uit de jurisprudentie over open en reëel overleg blijkt dat moet zijn voldaan aan de volgende voorwaarden:

- De uitkomst mag bij geen van de partijen bij voorbaat vaststaan;
- Partijen moeten ernaar streven door middel van dialoog overeenstemming te bereiken;
- Partijen moeten rekening houden met elkaars gerechtvaardigde belangen.

Defensie trekt vervolgens zelf de conclusie dat hieruit volgt dat het inherent is aan open en reëel overleg dat de uitkomst kan afwijken van de oorspronkelijke wensen van partijen. Het argument van de Staatssecretaris dat er voldoende open en reëel overleg is gevoerd en dat hij meent dat hij vervolgens, op het moment dat blijkt dat zijn standpunten die door hem al eerder zijn ondergrens waren genoemd, ongewijzigd kan doorvoeren gaan dan ook niet samen. Dan had Defensie direct toen er over dit onderwerp gesproken zou gaan worden aan moeten geven dat Defensie de mening was toegedaan dat er aangaande dit onderwerp slechts een overlegverplichting van toepassing zou zijn en er derhalve slechts sprake was van een overlegverplichting. Naar onze mening is het dan ook evident dat, indien Defensie volhardt in het standpunt en het overleg aangaande dit onderwerp niet wil hervatten, een gang naar de AAC onvermijdelijk is. Zoals gesteld menen wij dat hier sprake is van een onderwerp zoals bedoeld in artikel 3 lid 3 van het Besluit georganiseerd overleg Defensie waar nader is beschreven wat is benoemd in de artikelen 12, onder p, en 12o, onder m van de Militaire Ambtenarenwet.

Artikel 15 van het Besluit georganiseerd overleg Defensie stelt vervolgens dat indien de voorzitter dan wel één of meer van de centrales, in het overleg tot het oordeel komen dat dit overleg niet tot een uitkomst zal leiden die de instemming van alle deelnemers aan dat overleg zal hebben, zij dat oordeel binnen drie dagen nadat zij daarvan in het overleg blijkt hebben gegeven schriftelijk ter kennis van de overige deelnemers aan het overleg brengen. Aan dit punt is voldaan door de gezamenlijke brief van de samenwerkende centrales van 12 december jl.

De vergadering van heden is in onderling overleg voor deze datum uitgeschreven en daarmee is voldaan aan het gestelde in artikel 16 lid 1. De overige leden van artikel 16 geven aan dat er nog een aantal opties zijn. Zo kunnen partijen besluiten het overleg voort te zetten dan wel beëindigen. Er wordt in de vergadering nagegaan of overeenstemming bestaat over de vraag wat het onderwerp en de inhoud van het geschil is en of een oplossing van dat geschil zal worden gezocht door middel van voortzetting van het overleg, nadat het advies is ingewonnen van de advies- en arbitragecommissie, dan wel door middel van onderwerping van het geschil aan een arbitrale uitspraak van de advies- en arbitragecommissie. Uiteraard is voor onderwerping van het geschil aan bindende arbitrage overeenstemming vereist tussen alle deelnemers aan het overleg. Voor de CCOOP is dat geen probleem, die bereidheid is er.

Mocht die bereidheid er niet zijn bij Defensie of een van de andere deelnemers aan het overleg dan is de CCOOP van mening dat er over dient te gaan tot het inwinnen van een advies.

Overigens benadrukt de CCOOP in deze dat ook andere stappen dan een gang naar de AAC op geen enkele wijze worden uitgesloten."

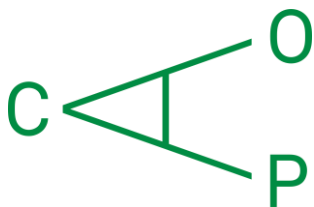
De voorzitter stelt vast dat de heer Hop zijn inbreng heeft geleverd namens de CCOOP. Hij verifieert of de heer Debie namens de SCO gesproken heeft, hetgeen door de heer Debie wordt bevestigd. De voorzitter vraagt of de inbreng van de heer Hop een aanvullende verklaring daarop is namens de CCOOP, hetgeen de heer Hop bevestigd. Hij legt uit een aantal belangrijke punten te hebben benoemd inzake open en reëel overleg, het Besluit georganiseerd overleg Defensie, eerdere uitspraken van de AAC en van het Ministerie van Defensie in de AAC 103 over wat er wordt verstaan onder open en reëel overleg en hoe het overleg hier aan tafel heeft plaatsgevonden.

De heer Schuitema zegt dat hoewel de heer Hop namens zijn eigen centrale heeft gesproken, er elementen in het betoog van de heer Hop zijn waar spreker zich ook achter kan scharen. Met name het punt over 2011, toen er kennelijk een staatssecretaris zat met een hele andere juridische bril. Dit vindt hij een interessant punt.

De voorzitter concludeert dat de heer Debie namens de SCO-Def heeft gesproken, dat de heer Hop namens de CCOOP heeft gesproken en dat de heer Schuitema zich namens de ACOP eventueel bij een aantal elementen van de CCOOP zou kunnen aansluiten. De voorzitter wil de vergadering voor een moment schorsen voordat hij integraal richting de centrales reageert, zodat hij alle vragen en opmerkingen van de centrales goed bij elkaar kan brengen.

SCHORSING 13.33 – 13.58 UUR

De voorzitter hervat de vergadering en dankt de centrales voor de schorsing en ook voor de uitleg die zij bij hun standpunt gegeven hebben. De voorzitter geeft aan dat zijn eigen standpunt daarmee echter niet wijzigt. Hij zal niet in herhaling vallen maar geeft nog eens aan dat hij van mening is dat de materie zich niet leent voor een adviesaanvraag bij de AAC. Het standpunt en de wens van de centrales is om eenzijdig

pm advies te vragen. De voorzitter wil er duidelijk over zijn dat zijn standpunt ook bij de AAC niet anders zal zijn dan zoals vandaag is aangegeven. Hij is zeer zeker bereid om ook zijn standpunt bij de AAC in te dienen, binnen de drie dagen die daarvoor staan, en zal daarbij ingaan op een aantal van de vragen en opmerkingen die de centrales hebben gemaakt.

Voorts hebben de centrales de voorzitter gevraagd om de implementatie van het Groeiplan op te schorten. Hierop is zijn antwoord dat hij niet voornemens is om het Groeiplan op te schorten en daar wel mee van start gaat. Hij zal zo direct het woord geven aan één van zijn collega's om de centrales te informeren over hoe Defensie dit voor zich ziet.

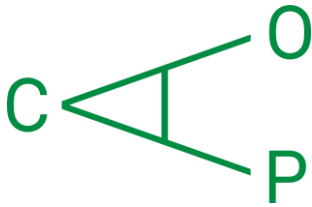
Daarnaast hadden de centrales een informatieverzoek met betrekking tot reorganisaties en ook hierover zal de voorzitter het woord aan de collega's van de HDP geven. Hij heeft deze vraag al een paar keer gehoord en er zijn ook al een paar keer data voor aangeleverd. Het lijkt hem goed dat scherp vastgesteld wordt wat nu precies de data-punten zijn en op welke termijn Defensie de informatie kan verschaffen waar de centrales om gevraagd hebben. Hier wil spreker het voor dit moment bij laten. Mevrouw Rooijackers zal nu verder toelichten hoe Defensie de implementatie van het Groeiplan Defensie voor zich ziet.

Mevrouw Rooijackers schetst dat, ten behoeve van een beheerst en voor alle partijen behapbaar verloop van de implementatie, gestart wordt met een beperkt aantal reorganisaties en KSO's om volgens het Groeiplan Defensie te doorlopen. Gedurende het eerste kwartaal 2026 wil Defensie het stapsgewijs naar een bredere uitrol over de hele organisatie brengen. Er zal steeds helder gecommuniceerd worden welke reorganisatietechniek van toepassing is (URD of Groeiplan Defensie) en de centrales zullen via de gebruikelijke contacten (de coördinatoren per defensieonderdeel) overal over geïnformeerd en bij betrokken worden. Indien de centrales andere points of contact naar voren willen schuiven is dat natuurlijk ook prima. Verder gaat Defensie aan de slag met de afspraak uit het arbeidsvoorwaardenakkoord om periodiek (driemaandelijks) met de centrales te bespreken hoe het op inhoud en proces loopt. Daartoe neemt spreker in de loop van volgende week contact op met de centrales om een eerste afspraak te plannen. Eind deze maand staat een WG REO gepland en daarin zal Defensie meer in de diepte ingaan op de implementatie.

pm Wat betreft het informatieverzoek van de centrales verzoekt mevrouw Rooijackers de centrales om precies aan te geven waar de behoefte ligt als het gaat over het actuele beeld dat genoemd werd. Zij kan het dan goed uitzoeken en er in WG REO-verband op terugkomen. De heer Schuitema zegt aan te nemen dat er een onderbouwing is van de 15 maanden doorlooptijd die Defensie aanhaalt, want anders zou de staatssecretaris deze niet in zijn brief opnemen. De centrales zien simpelweg graag een overzicht van wat de doorlooptijd van reorganisaties in 2025 is geweest, enerzijds URD-traject en anderzijds vanuit de Bijlage groei, met daarbij een uitsplitsing van de tijd per procedurestap (zoals studiefase, BCO, etc.). Op die manier kunnen de centrales ook reflecteren op waar voor hen de verbeterpunten zitten. Spreker stelt vast dat het overigens niet de eerste keer is dat deze vraag gesteld is, om een onderbouwing in concrete cijfers te geven van wat de staatssecretaris iedere keer op papier zet en wat Defensie hier aan tafel iedere keer roept.

De heer Schuitema zegt het verder fijn te vinden dat Defensie allerlei zaken netjes blijft aanbieden via de io REO's, WG REO en dergelijke maar benadrukt dat alleen de Bijlage groei erkend wordt en conform de Bijlage groei gehandeld wordt. Al het andere wordt als illegaal beschouwd en daar zal dan ook als zodanig op worden gehandeld.

De voorzitter vraagt of het laatste namens de SCO-Def wordt uitgesproken of namens de ACOP. De heer Schuitema zegt naar de collega-centrales te kijken om hierop te reageren. De heer Ten Berg geeft aan dat

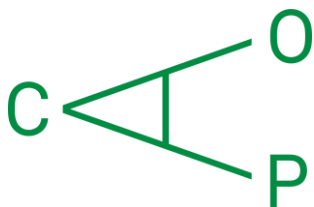
ook de CMHF zal werken conform de Bijlage groei. Alles wat daarbuiten valt wordt beschouwd als niet zijnde in lijn met bestaande afspraken dan wel wet- en regelgeving. Spreker heeft nog een procesvraag naar aanleiding van het pleidooi van mevrouw Rooijackers van zojuist. Er wordt aangegeven dat Defensie conform de definitie gaat werken. Hij leest de definitie op zoals door Defensie is vastgesteld en niet in het overleg daarna: *“Een wijziging in de structuur en/of omvang van de organisatie of een deel daarvan, die nodig is om een nieuwe taak uit te kunnen voeren, dan wel meer capaciteit nodig te hebben voor een bestaande taak omdat deze opdracht in omvang toeneemt. De wijziging betreft voornamelijk nieuwe functies dan wel uitbreiding van bestaande functies.”* Spreker verifieert of dit de definitie is volgens welke Defensie gaat werken. Mevrouw Rooijackers bevestigt dat de definitie zoals in de nota van 24 juni 2025 is opgenomen de definitie is die door Defensie wordt gehanteerd. De heer Ten Berg dankt voor het vaststellen over welke definitie het gaat. Aangezien over de betreffende nota geen overeenstemming is bereikt zal de CMHF net als de ACOP handelen conform de Bijlage groei.

De heer Van Riel hoorde mevrouw Rooijackers iets zeggen over een rol voor de ‘coördinatoren’ maar op dit moment zijn er alleen coördinatoren voor BCO’s. Spreker is benieuwd welke rol er dan voor deze coördinatoren wordt weggelegd. De heer Verkuijl meent dat de coördinatoren van de defensieonderdelen werden bedoeld. De heer Van Riel geeft aan dat deze niet bestaan, hetgeen door de heer Verkuijl wordt onderschreven. Mevrouw Rooijackers licht toe de vaste aanspreekpunten te hebben bedoeld. Zij zou het fijn vinden om per centrale één aanspreekpunt te hebben waarmee zij kan schakelen. Als er geen opgave van centrale aanspreekpunten volgt zal zij voorlopig de voorzitters als zodanig aanhouden. Om mevrouw Rooijackers bij te vallen meldt mevrouw De Haan dat de centrales zullen worden benaderd via de leden van de WG REO, waar de implementatie in eerste instantie besproken zal worden. De coördinatoren voor de BCO’s worden uiteraard betrokken voor de BCO-trajecten en daarmee zijn de interne expertiseteams dan gevormd. Daarnaast zullen ook andere partijen die te maken hebben met het reorganisatietraject, zoals de MC en de CMC, worden meegenomen in het hele traject. Eigenlijk gaat Defensie dus de hele keten door en betreft zij iedereen in de implementatie van het Groeiplan, met de gebruikelijke spelers die nu ook te maken hebben met dit plan.

De heer Verkuijl zou graag nog een aanvullende vraag stellen. De laatste maanden zijn er nog maar weinig plannen die in de io REO’s naar voren komen en zijn er meer vergaderingen geannuleerd dan dat er zijn doorgedaan. Kennelijk zijn er maar weinig plannen. Spreker is dan ook blij te horen dat er rustig gestart zal worden zoals aangegeven, want langzamer dan het nu gaat kan niet. Zijn vraag is of mevrouw Rooijackers bedoelde dat dit hetgeen is waar zij met de centrales contact over wil hebben: dat vergaderingen op het laatste moment worden geannuleerd en plannen niet doorgaan of vertragen. Mevrouw De Haan antwoordt dat de reguliere planningscyclus doorlopen wordt zoals dit altijd is gedaan. Mevrouw Rooijackers geeft invulling aan haar club en zo wordt het gezamenlijk opgelopen. Zij zal dus vaker aansluiten maar de lijnen veranderen nu nog niet. Een deel van de vergaderingen werd geannuleerd met dank aan de centrales, omdat best wat plannen schriftelijk werden afgedaan. Daar is Defensie de centrales dankbaar voor.

De heer Schuitema dankt Defensie voor het compliment en de erkenning van het feit dat de centrales veel plannen schriftelijk afdoen. Dit is precies waar het om draait, want het gaat ook allemaal heel snel; dit beeld wordt herkend. Spreker waardeert dat gebruik gemaakt wordt van de gebruikelijke aanspreekpunten binnen de reorganisatie-overleggen, omdat hij er als voorzitter eigenlijk niet mee belast wil worden. Zijn rol zit in de escalatie en hoewel dit onderwerp behoorlijk escaleert –onnodig, zo meent hij- hoeft hij bij deze escalatie niet zelf betrokken te worden. De ACOP heeft daar prima specialisten voor in dienst. Hij zou bijna zeggen dat Defensie dat ook eens zou moeten doen.

De heer Hop dringt er bij Defensie op aan om te wachten met de implementatie totdat de AAC een uitspraak heeft gedaan over of het overeenstemmingsvereiste van toepassing is en of er voldoende open en reëel

overleg heeft plaatsgevonden. Partijen zijn nu al zo lang met elkaar in gesprek dat het de moeite waard is om de enkele weken die dit nog in beslag zal nemen af te wachten, zeker gelet op de verhoudingen die heel erg op scherp worden gezet. Spreker doet een dringend beroep op de voorzitter om dit in overweging te nemen. De voorzitter antwoordt dat Defensie dit eerder in overweging heeft genomen. Echter, Defensie is van mening dat er open en reëel is gevoerd over het Groeiplan Defensie en dat er geen instemmingsvereiste geldt, reden waarom het de vorige keer is vastgesteld. Het SOD van vandaag is georganiseerd om de centrales te faciliteren om de stap te zetten naar de AAC. Defensie denkt hier zoals gezegd anders over, namelijk dat de AAC niet ontvankelijk zal zijn ten aanzien van het gerezen geschil. De voorzitter kondigt aan te gaan doen wat hij eerder heeft aangegeven, namelijk te starten met de implementatie van het Groeiplan Defensie langs de lijnen zoals zojuist door zijn collega's toegelicht. Hij ziet dat de heer Debie nog iets wil zeggen dus geeft hij hem het laatste woord in deze en wil dan, tenzij er nog dringende zaken zijn, eigenlijk graag naar het volgende agendapunt overgaan.

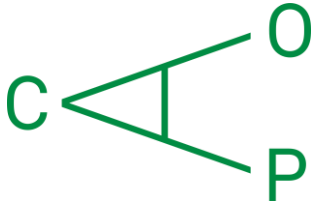
De heer Debie benadrukt dat het over een heel belangrijk onderwerp gaat, namelijk niet alleen de groei van de organisatie maar ook de mensen in de organisatie die met die groei geconfronteerd worden. Spreker vindt het buitengewoon jammer dat partijen niet met elkaar tot overeenstemming hebben kunnen komen over het plan, omdat het van groot belang is dat sociale partners de belangen van individuele ambtenaren, zowel militair als burger, in alle facetten respecteren. Op basis van het Groeiplan Defensie krijgt de heer Debie het gevoel dat dit het URD voor de toekomst moet gaan vervangen, zoals de voorzitter zelf ook in de Tweede Kamer heeft gemeld; daar heeft hij dus al een voorschot op genomen. Het is bijzonder betreuenswaardig dat dit Groeiplan eenzijdig wordt vastgesteld en er geen rekening wordt gehouden met de insteek die de centrales van overheidspersoneel hebben. Daarmee kunnen de belangen van het defensiepersoneel daadwerkelijk in het gedrang gaan komen. Dit wil hij gezegd hebben en de centrales zullen verder zien hoe het AAC-proces verloopt en welke stappen zij vervolgens nog kunnen nemen om de voorzitter toch te kunnen bewegen om in overleg met de centrales tot iets beters te komen dan hetgeen nu voorligt. Spreker vindt het heel erg jammer dat er op deze manier mee is omgegaan en dat het Groeiplan eenzijdig werd vastgesteld. Dat doet geen recht aan de individuele militaire en burgermedewerkers van Defensie.

De heer Ten Berg wil een kleine aanvulling doen op de inbreng van de heer Debie, die terecht benoemde dat de voorzitter de Tweede Kamer heeft geïnformeerd dat het Groeiplan Defensie de vervanging is van het URD. Dit kan ook in de ogen van de CMHF niet zo zijn; het URD blijft gewoon staan. Spreker wil wel markeren dat de centrales momenteel werken met de Bijlage groei, wat al een aanzienlijke versnelling is, en niet terugkeren naar het URD als standaardprocedure ook voor uitbreidingen. De voorzitter heeft in het SOD meermalen de urgentie aangegeven. Dat was niet persé noodzakelijk omdat de centrales de urgentie zelf ook herkennen en erkennen. De heer Ten Berg wil vastgesteld hebben dat een belangrijk argument voor de centrales is om Defensie bij te staan in de transitie waar Defensie voor staat. Op dit moment is dat nog de Bijlage groei en zij wachten af waar de AAC verder mee komt.

De heer Van der Hulst geeft aan dat de CCOOP zich aansluit bij de urgentie, die zij ook kent en voelt. Daarom betreurt de CCOOP het dat de relatie tussen partijen nog verder op het spel wordt gezet doordat Defensie een uitspraak van de AAC niet afwacht. Spreker verzoekt om een schorsing.

SCHORSING 14.15 – 14.34 UUR

De voorzitter hervat de vergadering na de schorsing en vraagt wie hij aan de kant van de centrales het woord mag geven.

De heer Van der Hulst bedankt de voorzitter en meldt namens de CCOOP te spreken. Een en ander heeft even moeten bezinken maar eigenlijk zijn de reacties die de voorzitter gegeven heeft wel volgens de 'most likely course of action' gegaan. De stelligheid waarmee de voorzitter zijn standpunt brengt heeft de CCOOP ook als het om haar standpunt gaat. Daarom is de CCOOP voor arbitrage bij de AAC. Intussen is bekend hoe de voorzitter hierover denkt en daar zal de CCOOP zich, samen met de collega's, over beraden en richting de AAC gaan. Hierbij staat het verschil van inzicht centraal of het Groeiplan Defensie overeenstemmingsplichtig is conform artikel 3 lid 3 BGOD en of er over dit plan voldoende open en reëel overleg heeft plaatsgevonden.

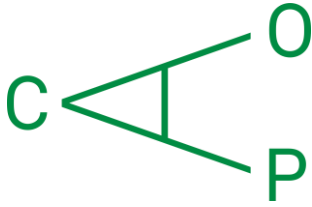
Spreker constateert dat er in de afgelopen jaren zowel aan de zijde van Defensie als de zijde van de centrales veel moeite is gedaan om de onderlinge relaties en het vertrouwen goed te krijgen en te behouden. Door het handelen van de voorzitter als zijnde staatssecretaris, in de functionele houding jegens de vakbonden in het algemeen en in de houding in dit dossier in het bijzonder, is de relatie bekoeld en wat de CCOOP betreft aanzienlijk beschadigd is. Het geeft weinig vertrouwen voor de andere dossiers die partijen als sociale partners met elkaar bespreken.

De voorzitter wil alleen maar benadrukken dat Defensie met de centrales wil samenwerken. Er is sprake van een situatie waarin partijen in een geschil van mening verschillen. Defensie zet de relatie juist niet onder druk. Hij weet niet hoe vaak partijen met een staatssecretaris als SOD-voorzitter hebben vergaderd, maar volgens hem is het de achtste keer dat hij aan de overlegtafel zit om met de centrales te spreken. Met het grootste deel van de vertegenwoordigers heeft hij uiteindelijk ook informeel gesprekken gevoerd. Daarmee wil hij benadrukken heel graag te willen samenwerken. Op een aantal dossiers ziet hij ook dat die samenwerking goed gaat en hij betreurt dat de CCOOP voornemens is, of in ieder geval in woorden benadrukt, om bereid te zijn om een aantal dossiers aan elkaar te verbinden. Volgens de voorzitter zitten partijen allen vanwege dezelfde noodzaak aan tafel. Er is een hoop aan de hand en er moet een hoop gebeuren voor de krijgsmacht. Het personeel staat op 1, het personeel wil meer nieuwe collega's, Defensie moet groeien en hervormen omdat uiteindelijk datgene gedaan moet worden dat in de Grondwet staat.

In antwoord op de vraag om te wachten met de implementatie tot het AAC-proces is doorlopen heeft de voorzitter aangegeven daartoe niet bereid te zijn. Wat hij wel wil doen is wachten tot de WG REO, om daar op specifieke casuïstiek een vervolgstap te zetten. De relatie met de centrales stelt hij op prijs en vindt hij belangrijk, zeker in deze tijd.

De heer Schuitema wordt getriggert door de woorden van de voorzitter. Spreker heeft de vorige staatssecretaris ook best vaak in het SOD gezien. Dat was vooral in de opbouw van de relatie, vanuit de krimp-positie waarin de verhoudingen echt heel slecht waren. Hij is blij dat dit toen onder de bezielende leiding van de voorganger van de voorzitter is hersteld. Spreker constateert nu ook weer vaker tegen de staatssecretaris aan te kijken in het SOD, maar dan in de situatie waarin de relatie wordt afgebroken. Hierin volgt hij de CCOOP, omdat hij ziet dat de relaties die werden opgebouwd nu al afbrokkelen en dat juist in een tijd waarin partijen dit helemaal niet kunnen gebruiken. Defensie staat voor een belangrijke taak, Defensie moet groeien, er komen inmiddels dreigingen van alle kanten. De voorzitter wil op dit dossier Groenland hebben. De centrales bieden wel een aantal bases aan maar kennelijk is dat niet voldoende. De heer Schuitema vindt het zonde en had het graag anders gezien, want er is zo veel belangrijk werk te doen.

De voorzitter vindt het voorbeeld van Groenland ongepast, zo wil hij vastgelegd hebben. Hij wil het agendapunt afsluiten en naar het volgende agendapunt toe gaan. De heer Van der Hulst wil nog iets opmerken. In de reactie van de voorzitter op de eerdere inbreng van spreker heeft hij het gevoel dat er woorden in de mond worden gelegd die hij niet heeft gebruikt. De voorzitter kan weliswaar zoeken naar samenwerking met de centrales en is ook beleefd naar hen toe, maar spreker refereerde aan de functionele

houding van de voorzitter in het overleg. Daarnaast heeft spreker evenmin aangegeven bepaalde dossiers aan elkaar te zullen koppelen en heeft ook geen concrete dossiers genoemd. Wat hij wel ziet is dat als de voorzitter in een herhaald overleg dat partijen met elkaar hebben niet voldoende zijn zin krijgt, hij het gaat doordrukken en dát geeft de CCOOP heel weinig vertrouwen. Dit wil spreker expliciet verduidelijkt hebben.

De voorzitter dankt de heer Van der Hulst en sluit agendapunt 2 af.

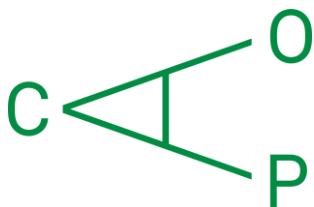
Agendapunt 3: Artikel in de Telegraaf

De voorzitter gaat in op het verzoek om te reageren op het artikel in de Telegraaf van 18 december 2025. Van belang om voorop te stellen is dat wanneer de voorzitter met een journalist spreekt, hij het artikel niet daadwerkelijk schrijft. Spreker heeft in een interview met de Telegraaf een boodschap naar voren gebracht die hij al vanaf dag één van zijn aantreden brengt, namelijk dat Defensie moet groeien en dat als de dingen gedaan blijven worden zoals ze altijd al gedaan werden Defensie er niet zal komen. Deze boodschap brengt hij intern, extern, bij bedrijven, op televisie, in de Tweede Kamer, in de Eerste Kamer en ook bij de centrales. Hij drukt altijd en voortdurend op knelpunten, of deze nou liggen op het gebied van tegenstrijdige regelgeving, stikstof, interne bureaucratie (ook bij de krijgsmacht) of iedere andere vorm van functionalisatie die is doorgeschoten. Hij drukt dus ook regelmatig op de vakbonden en brengt dat ook onder woorden. Dit vindt hij logisch en ook transparant. Als Nederland vraagt om een snel groeiende defensieorganisatie die het land veilig kan houden, neemt hij wat dat betreft geen blad voor de mond. Dat doen de vakbonden volgens hem ook niet. In dat krachtenveld hebben de vakbonden hun rol en de voorzitter heeft de zijne, als staatssecretaris en bewindspersoon van dit kabinet. Het enige dat hij hoopt is dat partijen uiteindelijk samen dezelfde kant op blijven gaan.

Wat hij jammer vindt –en daar hebben de vakbonden zelf in een aanvullend artikel als reactie op gewezen– is de manier waarop in het artikel zijn zorg over de voortvarendheid van het georganiseerd overleg en zijn zorg over de hervormingen van het militair keuringsproces door elkaar zijn gaan lopen. Dat is niet duidelijk en niet goed geweest.

Waar het de heer Debie om ging is dat de voorzitter werd geciteerd met betrekking tot de militaire keuringseisen. De voorzitter heeft gezegd dat de vakbonden tegenstribbelen, of woorden van gelijke strekking. De reden waarom spreker hier zo fel op was is dat dit onderwerp niet aan de geweest is in het overleg, formeel noch informeel, en de centrales van overheidspersoneel worden neergezet alsof zij tegenwerken en niet willen veranderen. De voorzitter mag de heer Debie altijd op meningsverschillen aanspreken, maar hij wordt niet graag beticht van tegenstribbelen of vertragen op het moment dat het betreffende onderwerp niet op de overlegtafel heeft gelegen. Het verdient niet de schoonheidsprijs en er zou fors op moeten worden tegengesproken want het klopt gewoon niet. Dit is de voorzitter met de heer Debie eens. Hij herhaalt het stuk echter niet geschreven te hebben en het gaat wel vaker zo dat hij een gesprek heeft met journalisten en er uiteindelijk quotes in een specifieke context worden geplaatst. Hier gaat de Telegraaf uiteindelijk over en niet hij. Hij biedt zijn excuses aan in die zin dat de ‘voortvarendheid van het overleg’ en het ‘militair keuringsproces’ bij elkaar zijn gekomen en dat daaruit zou kunnen blijken dat het de centrales zijn die het militair keuringsproces in de wielen lopen. Dat klopt niet en ligt op een andere tafel.

De heer Verkuil wil weten of hij goed begrijpt dat Defensie geen inzage meer heeft gehad in het artikel voordat het werd gepubliceerd. De voorzitter zegt dat het gesprek met de Telegraaf over personele groei ging. De insteek van de Telegraaf was om het te hebben over waar Defensie allemaal tegenaan loopt als het gaat om de opschaling van de krijgsmacht, dus ook met betrekking tot personeel. Dat gaat niet alleen over het werven van personeel, het aanspreken, instructeurs en dergelijke maar ook over een aantal andere

zaken zoals infrastructuur, munitie, legering en dat soort zaken meer. Eén van de voorbeelden die de voorzitter in het gesprek heeft gegeven is de Wet op de aanstellingskeuringen en de Wet medische keuringen. Daar zitten zaken in die Defensie niet altijd helpen. Voornoemde komt uiteindelijk allemaal bij elkaar in de tekst die in het artikel staat. Quotes kunnen worden aangepast op basis van wat een geïnterviewde daadwerkelijk heeft gezegd maar de context waarin deze geplaatst worden is aan de journalist zelf. De voorzitter zegt het artikel voor publicatie wel te hebben gezien.

Agendapunt 4: Rondvraag en sluiting

Mevrouw De Haan vraagt in verband met de AAC-procedure en de termijn van drie dagen, of het handig is als partijen een gezamenlijk tijdstip afspreken (bijvoorbeeld dinsdag a.s. om 17.00 uur) om de documenten aan te leveren. De heer Debie antwoordt dat Defensie niet meegaat in de procedure om advies van de AAC te vragen. De centrales starten deze procedure op dus is het aan de centrales zelf om binnen de gestelde termijnen te bewegen.

Mevrouw De Haan vraagt hoe de centrales de communicatie inzake voornoemde zien, of zij een mening of idee hebben over hoe partijen daar met zijn allen mee omgaan. De heer Schuitema antwoordt hier zeker een mening over te hebben, maar aangezien Defensie niet meedoet gaan de centrales aan hun kant gewoon aan het werk en zien dan wel hoe zij de communicatie doen.

De heer Hop heeft een ander punt en dat is de implementatie van de TOD achteraf, waar heel veel medewerkers door worden geraakt. Defensie heeft een brief gestuurd, onder andere over het eventueel terugvorderen, waarin wordt aangegeven dat Defensie er op 10 februari met de centrales over wil praten. Dit is wat de CCOOP betreft te ver weg. Dan zitten er twee salarisruns tussen terwijl er totaal geen inzicht is in wat er op de medewerkers afkomt. Het verzoek is om dit onderwerp met spoed op te pakken. De voorzitter geeft het woord aan de heer Suwout om hierop te reageren. De heer Suwout zegt dat er wat hem betreft op 10 februari gesproken wordt over allerlei aspecten rond de TOD (hoe de implementatie verlopen is, wat de knelpunten zijn, hoe het bij de KMar is verlopen, er staat nog een brief open van de ACOP). Hij is het helemaal eens dat partijen al voor die tijd een keer met elkaar gesproken moeten hebben over het terugvorderen. Overigens ligt dit onderwerp geheel bij Defensie. Het is niet de bedoeling om er een collectieve verantwoordelijkheid van te maken want het is een fout die aan de kant van Defensie gemaakt is en dus door Defensie wordt hersteld. Het enige waar Defensie met de centrales over van gedachten wil wisselen is op welke manier de betrokkenen zo min mogelijk in negatieve zin worden geraakt. Hier wil Defensie de visie van de centrales graag in meenemen. De oproep om hier nog in januari over te praten neemt hij zeker ter harte.

De heer Schuitema dankt voor de zorgvuldigheid die Defensie in deze betracht en het breder beziet dan alleen de terugvordering, want dit vindt de ACOP belangrijker dan de enorme snelheid. Hier sluiten de heer Debie en de heer Ten Berg zich bij aan.

De voorzitter stelt vast dat er niets verder voor de rondvraag resteert en sluit de vergadering om 14.53 uur.